

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

נרדפות, הפכים וביטויים

דף עבודה

1 התאימו מילה נרדפת.

טור א

1. אמיץ

2. לבקש

3. חכם

4. עצוב

5. תמיד

טור ב

מדוכדך ☐

בכל עת ☐

לפנות בבקשה ☐

נבון ☐

גיבור ☐

2 כתבו את ההפך.

מילה	הפך
רחב	
לעלות	
מוקדם	
חזק	

3 מה פירוש הביטוי?

א. «שם רגליים»

○ הכשיל מישהו ○ הלך ברגל ○ נח

ב. «נפל לו האסימון»

○ איבד כסף ○ הבין פתאום ○ נרדם

4 כתבו את המשפט מחדש בלי לחזור על המילה «טוב»: «היה יום טוב, אכלנו אוכל טוב

ושמענו מוזיקה טובה.»

5 קראו את הקטע «הגור שמתחת למכונת». החליפו את המילים שבסוגריים במילה נרדפת מן המחסן (מילה אחת מיותרת).

מבוהל | ניגש | הבחין | להתקרב | נבון

א. דן ראה גור חתולים _____ (מפוחד) מתחת למכונת.

ב. הוא _____ (הלך) אליו לאט לאט.

ג. הגור _____ (ראה) בו וברח.

ד. דן חיכה בסבלנות, ואחרי רגע הגור העז _____ (לבוא קרוב).

6 מיינו את זוגות המילים: נרדפות או הפכים?

אמיץ – פחדן | לבנות – להרוס | מהיר – זריז | לצעוק – לצרוח | שמח – עצוב
סוף – סיום

הפכים	נרדפות

7 התאימו כל ביטוי לפירושו.

טור א

1. יצא מכליו

2. שבר את הראש

3. נתן יד

4. עמד במילתו

5. אוזניים לכותל

טור ב

עזר ☐

קיים את מה שהבטיח ☐

מישהו עלול לשמוע בסתר ☐

התאמץ מאוד לפתור בעיה ☐

בעס מאוד ☐

8 כתבו סיפור קצר (4-5 משפטים) על יום שבו משהו השתבש. שלבו בו ביטוי אחד, זוג הפכים אחד ומילה נרדפת אחת ל«הלך». כתבו בסוגריים מה כל אחד מהם.

9 התאימו לכל מילה מילה נרדפת.

טור א

טור ב

1. להביט

עצום ☐

2. ענק

חשש ☐

3. לחזור

להסתכל ☐

4. עייף

לשוב ☐

5. פחד

תשוש ☐

10 כתבו את ההפך.

הפך	מילה
	לפתוח
	רטוב
	קרוב
	להצליח
	שקט

11 השלימו ביטוי מתאים מן המחסן.

הרים ידיים | בן רגע | שמה לב | עמד על שלו | יצאו מגדרם

א. אחרי עשרה ניסיונות כושלים, יואב _____ והפסיק לנסות.

ב. הגלידה נעלמה מהצלחת _____.

ג. נועה _____ שחברתה עצובה ושאלה מה קרה.

ד. אחי _____ ולא הסכים לוותר על התור שלו.

ה. המארחים _____ כדי שנרגיש בנוח.

12 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. «לעזוב» ו«להישאר» הן מילים נרדפות.

ב. ההפך של «זול» הוא «יקר».

ג. «שבר שיא» פירושו שבר משהו בטעות.

ד. מילים נרדפות עוזרות לא לחזור על אותה מילה בכתיבה.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

תשובות – נרדפות, הפכים וביטויים

1 התאימו מילה נרדפת.

טור א

1. אמיץ

2. לבקש

3. חכם

4. עצוב

5. תמיד

טור ב

4 מדוכדך

5 בכל עת

2 לפנות בבקשה

3 נבון

1 גיבור

2 כתבו את ההפך.

הפך	מילה
צר	רחב
לרדת	לעלות
מאוחר	מוקדם
חלש	חזק

3 מה פירוש הביטוי?

א. «שם רגליים»

• הכשיל מישוה ○ הלך ברגל ○ נח

ב. «נפל לו האסימון»

○ איבד כסף • הבין פתאום ○ נרדם

4 כתבו את המשפט מחדש בלי לחזור על המילה «טוב»: «היה יום טוב, אכלנו אוכל טוב

ושמענו מוזיקה טובה.»

תשובה אפשרית: היה יום נפלא, אכלנו אוכל טעים ושמענו מוזיקה נעימה.

5 קראו את הקטע «הגור שמתחת למכונת». החליפו את המילים שבסוגריים במילה נרדפת

מן המחסן (מילה אחת מיותרת).

א. דן ראה גור חתולים **מבוהל** (מפוחד) מתחת למכונת.

ב. הוא **ניגש** (הלך) אליו לאט לאט.

ג. הגור **הבחין** (ראה) בו וברח.

ד. דן חיכה בסבלנות, ואחרי רגע הגור העז **להתקרב** (לבוא קרוב).

6 מיינו את זוגות המילים: נרדפות או הפכים?

הפכים	נרדפות
אמיץ – פחדן, לבנות – להרוס, שמח – עצוב	מהיר – זריז, לצעוק – לצרות, סוף – סיום

7 התאימו כל ביטוי לפירושו.

טור א	טור ב
1. יצא מכליו	3 עזר
2. שבר את הראש	4 קיים את מה שהבטיח
3. נתן יד	5 מישוה עלול לשמוע בסתר
4. עמד במילתו	2 התאמץ מאוד לפתור בעיה
5. אוזניים לכותל	1 בעס מאוד

8 כתבו סיפור קצר (4-5 משפטים) על יום שבו משהו השתבש. שלבו בו ביטוי אחד, זוג הפכים אחד ומילה נרדפת אחת ל«הלך». כתבו בסוגריים מה כל אחד מהם.

תשובה אפשרית: בבוקר יצאתי מוקדם, אבל הגעתי מאוחר (הפכים), כי האוטובוס התקלקל. צעדתי (נרדפת ל«הלך») מהר לכיתה. המורה יצאה מכליה (ביטוי) כשנכנסתי באמצע המבחן. בסוף הסברתי מה קרה, והיא הבינה.

9 התאימו לכל מילה מילה נרדפת.

טור א	טור ב
1. להביט	2 עצום
2. ענק	5 חשש
3. לחזור	1 להסתכל
4. עייף	3 לשוב
5. פחד	4 תשוש

10 כתבו את ההפך.

מילה	הפך
לפתוח	לסגור
רטוב	יבש
קרוב	רחוק
להצליח	להיכשל
שקט	רועש

11 השלימו ביטוי מתאים מן המחסן.

- א.** אחרי עשרה ניסיונות כושלים, יואב **הרים ידיים** והפסיק לנסות.
- ב.** הגלידה נעלמה מהצלחת **בן רגע**.
- ג.** נועה **שמה לב** שחברתה עצובה ושאלה מה קרה.
- ד.** אחי **עמד על שלו** ולא הסכים לוותר על התור שלו.
- ה.** המארחים **יצאו מגדרם** כדי שנרגיש בנוח.

12 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

- א.** «לעזוב» ו«להישאר» הן מילים נרדפות. **לא נכון** – הן הפכים
- ב.** ההפך של «זול» הוא «יקר». **נכון**
- ג.** «שבר שיא» פירושו שבר משהו בטעות. **לא נכון** – פירושו השיג תוצאה טובה יותר מכל מה שהושג לפני כן
- ד.** מילים נרדפות עוזרות לא לחזור על אותה מילה בכתיבה. **נכון**

 תרגול נוסף משלי: כתבו שלושה משפטים או דוגמאות משלכם לנושא של הדף, ובדקו אותם עם חבר או חברה.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.